

Bydgoszcz, 25 maja 2016 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WFB.III.431.13.2016

**Pan
Jan Wach
Wójt Gminy Sicienکو
Urząd Gminy Sicienکو
ul. Mrotecka 9
86-014 Sicienکو**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) w Gminie Sicienکو, ul. Mrotecka 9, 86-014 Sicienکو (zwanej dalej: Gminą), w dniach od 4 do 22 kwietnia 2016 r. przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez RT – Kierownika Oddziału Kontroli Finansowej oraz KM – starszego specjalistę, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 170/2016 i 171/2016, w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: realizacja zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
  - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
  - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
    - kontrola wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody pod względem zgodności z przeznaczeniem,
    - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
    - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
  - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
    - kontrola pobranych i przekazanych dochodów budżetowych,
    - kontrola terminowości przekazywania dochodów budżetowych,
    - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
    - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowana działalność jednostki oceniona została pozytywnie z nieprawidłowościami, na podstawie następujących ustaleń:

1. W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2015 r. w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.

2.1. W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z jej przeznaczeniem.

Gmina wykorzystwała w 2015 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 3.926.225,73 zł, tj. 99,92 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095, 75011, 85212, 85213, 85215 i 85295 realizowane były przez Urząd Gminy w Sicienku (zwany dalej: Urzędem), w rozdziałach: 80101, 80110 i 80150 przez Biuro Obsługi Samorządowych Szkół w Sicienku (zwane dalej: Biurem), natomiast w rozdziałach: 85195, 85219 i 85228 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku (zwany dalej: GOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w IV kwartale 2015 r., z wyjątkiem rozdziału 85228 w którym kontrolą objęto wszystkie wydatki dokonane w 2015 r., na łączną kwotę 1.055.143,93 zł, tj. 26,9 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 767.969,12 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1340) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 752.910,90 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 15.058,22 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 204.650,71 zł przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu ww. podatku. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku na łączną kwotę 113.735,45 zł.

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 86.260,00 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm.), z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2010 r. Nr 167, poz. 1131 ze zm.), z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2015 r., poz. 388 ze zm.) oraz z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 1741 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 24.608,94 zł, które przeznaczono głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101 – Szkoły podstawowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 40.632,07 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 39.865,69 zł, w tym na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe wydatkowano kwotę 39.470,98 zł, natomiast na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 394,71 zł, tj. kwotę równą 1 % łącznej kwoty dotacji wykorzystanej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 36.524,44 zł, które przeznaczono na sfinansowanie kosztów zakupu podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów szkół podstawowych z Trzemiętowa, Strzelewa, Samosieczna, Wojnowa, Sicienka i Kruszyna oraz na koszty obsługi ww. zadania.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80110 – Gimnazja.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 24.374,35 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty została wydatkowana przez Gminę w wysokości 24.372,56 zł, w tym na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe wydatkowano kwotę 24.131,25 zł, natomiast na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 241,31 zł, tj. kwotę równą 1 % łącznej kwoty dotacji wykorzystanych przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 14.348,81 zł, które przeznaczono na sfinansowanie kosztów zakupu podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów szkół gimnazjalnych z Wojnowa i Sicienka oraz na koszty obsługi ww. zadania.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80150 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 3.973,81 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty została wydatkowana przez Gminę w wysokości 2.612,72 zł, w tym na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 25,90 zł, tj. kwotę równą 1 % łącznej kwoty dotacji wykorzystanych przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w kwocie 2.340,47, które przeznaczono na sfinansowanie zakupu podręczników i materiałów ćwiczeniowych do realizacji zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci ze szkoły podstawowej z Strzelewa, Wojnowa, Sicienka i Kruszyna oraz na koszty obsługi ww. zadania.

- dział 851 – Ochrona zdrowia, rozdział 85195 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 149,00 zł na realizację zadań określonych w art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w całości.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 10,00 zł przeznaczone na sfinansowanie kosztów wydawania przez gminę decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 2.942.942,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 114 ze zm.), z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2014 r., poz. 567 ze zm.) oraz z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2015 r., poz. 859 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 2.942.138,83 zł, w tym na koszty obsługi, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydatkowano ogółem 88.288,26 zł, tj. kwotę równą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 752.294,32 zł w tym przeznaczone na wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekunów, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych oraz na koszty obsługi ww. zadania. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 20.197,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 581 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 20.196,00 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 5.889,60 zł, przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

W toku kontroli stwierdzono, iż Urząd nieterminowo, tj. w dniu 10 grudnia 2015 r. dokonał zapłaty do ZUS składek na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 1.224,20 zł od wypłaconych w miesiącu listopadzie 2015 r. świadczeń pielęgnacyjnych. Nieterminowa zapłata składek przez Urząd wynikała z późniejszego przekazania środków finansowych przez dotującego, tj. w dniu 7 grudnia 2015 r. (zapotrzebowanie na środki finansowe złożono do Wydziału Polityki Społecznej K-PUW w Bydgoszczy w dniu 25 listopada 2015 r., natomiast dyspozycje płatności zlecono w dniu 4 grudnia 2015 r.) oraz późniejszego otrzymania informacji od dotującego o zwiększeniu środków z dotacji na ww. zadanie.

Nieterminowa zapłata składek zdrowotnych stanowi naruszenie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) w powiązaniu z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w związku z art. 66 ust. 1 pkt 28a tej ustawy.

Zgodnie z art. 14 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 168), nieopłacenie w terminie przez jednostkę sektora finansów publicznych składek na ubezpieczenie zdrowotne albo ich opłacenie w kwocie niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 14 pkt 2 tej ustawy.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 3.719,20 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z wypłatą dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c–5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 3.612,48 zł, w tym: na wypłatę dodatku energetycznego wydatkowano kwotę 3.541,66 zł, natomiast na pokrycie kosztów wypłacania odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatku energetycznego wydatkowano 70,82 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych przez Gminę.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 1.033,66 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej odbiorców wrażliwych energii.

Podczas kontroli stwierdzono, że w okresie objętym szczegółową kontrolą dodatki energetyczne za miesiąc październik wypłacono 13 października 2015 r., co było niezgodne z art. 5e ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, który stanowi, że dodatek energetyczny wypłaca się do 10 dnia każdego miesiąca z góry. Nieterminowa zapłata składek przez Urząd wynikała z późniejszego otrzymania informacji od dotującego o zwiększeniu środków z dotacji na ww. zadanie.

Wykazano, że w miesiącu październiku 2015 r. dwóm odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej wypłacono dodatki energetyczne w kwotach po 36,96 zł, tj. w wysokości wyższej niż wynikało to z wydanych decyzji odpowiednio nr GKOŚiR.824.2.2.21.2015

z 12.08.2015 r. i nr GKOŚiR.824.2.20.2015 z 5.08.2015 r., w których wysokość dodatku energetycznego została ustalona po 18,48 zł.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu na rachunek dysponenta części budżetowej dotacji wydatkowanej w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami, w łącznej kwocie 37,70 zł (przelew bankowy z dnia 12.04.2016 r.).

Ponadto w okresie objętym szczegółową kontrolą 6 odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej wypłacono dodatki energetyczne bez przyznanej decyzji do dodatku mieszkaniowego (październik 2015 r. - 2 osoby, listopad 2015 r. - 2 osoby, grudzień 2015 r. - 2 osoby), co było niezgodne z art. 3 pkt 13c ustawy - Prawo energetyczne.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 11.268,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 9 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości, z tego: na wypłacone wynagrodzenie za sprawowanie opieki wydatkowano kwotę 11.100,00 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłaty ww. wynagrodzenia wydatkowano 168,00 zł.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 2.818,00 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 26.725,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 i art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 26.611,25 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji za cały 2015 r. w kwocie 26.611,25 zł przeznaczone na organizację i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W toku kontroli odnotowano, że świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w formie konsultacji z 1 osobą w stawce 75,00 zł/godz. oraz z 2 osobami w stawce 60,00 zł/godz., na podstawie umów zawartych w 2015 r. przez GOPS, nie było w wykazie rodzaju specjalistycznych usług dostosowanych do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym wyszczególnionych w § 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. W związku z powyższym przeprowadzone konsultacje na łączną kwotę 1.245,00 zł nie powinny być finansowane ze środków budżetu państwa przeznaczonych na specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Ponadto ww. konsultacje były świadczone bez decyzji administracyjnych przyznających prawo do specjalistycznych usług opiekuńczych.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu na rachunek dysponenta części budżetowej dotacji wydatkowanej w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami, w łącznej kwocie 1.310,00 zł (wyciąg bankowy z dnia 21.04.2016 r.).

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85295 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 1.210,28 zł na realizację zadań określonych w art. 24 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgniackiego

(Dz.U. z 2013 r., poz. 1741 ze zm.) oraz na wykonanie zadań wyszczególnionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2014 r., poz. 1863 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 1.170,08 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 543,32 zł, w tym przeznaczone na koszty obsługi zadań związanych z przyznaniem i wydaniem Kart Dużej Rodziny oraz na wypłatę pomocy i koszty obsługi wygasającego rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 80101, 80110, 80150, 85195, 85212, 85213, 85215, 85219, 85228 i 85295 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Jednocześnie stwierdzono nadmierne pobranie dotacji celowej w rozdziale 85215 w wysokości 36,96 zł oraz w rozdziale 85228 w wysokości 1.245,00 zł.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 3.929.419,83 zł wydatkowano kwotę 3.926.225,73 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 99,92 %.

Niewykorzystane środki z dotacji, w łącznej kwocie 3.194,10 zł, zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2.3. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania zbiorcze Rb-50 za IV kwartał 2015 r. zostały sporządzone zgodnie z danymi zawartymi w ewidencji księgowej oraz w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzonych zgodnie z zapisami w ewidencji księgowej.

Wykazano, iż w zbiorczym sprawozdaniu Rb-50 w polu „Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej” wykazano Urząd Gminy Sicienko, tj. podległą jednostkę organizacyjną Gminy. Prawidłowo winna być wykazana w ww. polu nazwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego, tj. Gmina Sicienko. Powyższe postępowanie było niezgodne z wymogami wyszczególnionymi we wzorze tego sprawozdania stanowiącego załącznik nr 29 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.), w związku z przepisami § 4 pkt 3a określonymi w treści tego rozporządzenia.

3. W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.

3.1. W zakresie pobranych i przekazanych dochodów budżetowych.

Gmina wykonała w 2015 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 95.998,07 zł, co stanowiło 186 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (51.600,00 zł). Pobrane dochody zrealizowano w rozdziale: 75011 – 248,00 zł, 85212 – 94.106,50 zł oraz 85228 – 1.643,57 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę 69.806,99 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 198) oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wyniosły łącznie 28.769,06 zł.

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane, w okresie objętym kontrolą, dochody budżetu państwa w wysokości 248,00 zł stanowiły opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców, rejestru PESEL, pobrane na podstawie art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w kwocie 31 zł.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż Gmina zawiązała wykonane dochody budżetowe ogółem na kwotę 2.578,00 zł w wyniku zaliczenia wpłat z tytułu opłaty skarbowej, która nie stanowiła dochodów budżetu państwa, na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2015 r., poz. 783 ze zm.). Tym samym na rachunek budżetu państwa odprowadzono kwotę wyższą o 2.449,10 zł niż należna.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 65.539,87 zł, odsetek w kwocie 24.516,00 zł oraz zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 4.050,63 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w łącznej kwocie 52.826,60 zł.

Stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą pobrane dochody budżetowe z tytułu wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w łącznej wysokości 65.539,87 zł, były niewłaściwie ujęte w § 0970. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.), dochody z ww. tytułu powinny prawidłowo zostać zaklasyfikowane w § 0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 1.643,57 zł stanowiły opłaty za specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobrane na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w łącznej kwocie 1.075,25 zł.

Podczas kontroli wykazano, że GOPS w badanym okresie nie zaewidencjonował w księgach rachunkowych przypisu należności budżetu państwa z tytułu odpłatności za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze w wysokości 97,50 zł, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.).

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nieustalenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo ustalenie takiej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 5 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

3.2. W zakresie terminowości przekazywania dochodów budżetowych.

Sprawdzono terminowość przekazywania dochodów pobranych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej za II półrocze 2015 r. na rachunek bieżący dochodów

dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 39.647,94 zł, tj. 56,8 % dochodów przekazanych ogółem za 2015 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono przypadek przekazania pobranych dochodów budżetowych niezgodnie z terminem określonym art. 255 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały odprowadzone w wymaganym terminie wyniosły 163,89 zł, tj. 0,4 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za okres objęty szczegółową kontrolą (rozdział 85228).

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2015 r.

Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na 31.12.2015 r. wynosiły ogółem 3.348.365,97 zł i dotyczyły zaległości z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych – 323.529,76 zł, świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 2.268.076,74 zł, odsetek – 756.540,07 zł oraz odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze – 219,40 zł. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2014 r. (2.837.999,09 zł) ww. zaległości wzrosły o 196.893,70 zł, tj. o 18 %.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji (akt wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych) stwierdzono, że w stosunku do należności za okres świadczeniowy od 01.10.2014 r. do 30.09.2015 r. Urząd prowadził czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych, określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Należności wymagalne z rozdziału 85228 na koniec 2015 r. w kwocie 121,90 zł zostały uregulowane w następnym roku kalendarzowym, natomiast zaległości w kwocie 97,50 zł w wyniku braku ich ujęcia w ewidencji księgowej nie podlegały czynnościom windykacyjnym.

3.4. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2015 r. zostało sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzonych zgodnie z zapisami w ewidencji księgowej.

Ustalono, że Gmina w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2015 r., sporządzonym na podstawie sprawozdania jednostkowego Urzędu, w rozdziale 85212, § 0920 nie wykazała danych w kolumnie 9 „Saldo końcowe - należności pozostałe do zapłaty ogółem” oraz w kolumnie 10 „Zaległości” w wysokości 756.540,07 zł. Powyższe postępowanie było niezgodne z przepisami § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Jednocześnie w sporządzonym przez GOPS jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2015 r. nieprawidłowo wykazano dane w zakresie rozdziału 85228 w następujących kolumnach:

- w kolumnie 7 „Dochody potrącone przez jednostkę samorządu terytorialnego”; dane te wykazuje Gmina w sprawozdaniu zbiorczym,
- w kolumnie 9 „Saldo końcowe - należności pozostałe do zapłaty ogółem” oraz w kolumnie 10 „Zaległości” nie wykazano wymagalnych dochodów w kwocie 97,50 zł.

Dodatkowo w sporządzonym przez Urząd jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2015 r. nieprawidłowo wykazano dane w zakresie rozdziału 85212 w następujących kolumnach w kolumnie 7 „Dochody potrącone przez jednostkę samorządu terytorialnego”; dane te wykazuje Gmina w sprawozdaniu zbiorczym.

Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami określonymi w § 6 ust. 1 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Ponadto wykazano, że w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2015 r. sporządzonym przez Gminę w polu „Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej” wykazano Urząd Gminy Sicienko, tj. podległą jednostkę organizacyjną Gminy. Prawidłowo winna być wykazana w ww. polu nazwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego, tj. Gmina Sicienko. Powyższe postępowanie było niezgodne z wymogami wyszczególnionymi we wzorze tego sprawozdania stanowiącego załącznik nr 10 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z przepisami § 4 pkt 3a tego rozporządzenia.

Ponadto wskazuje się następujący zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- nadmierne pobranie dotacji w rozdziale 85215 i 85228,
- świadczenie, w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych, konsultacji nie zaliczanych do tych usług oraz bez wydanych decyzji administracyjnych,
- zaliczenie do zrealizowanych dochodów budżetu państwa pobranych opłat skarbowych,
- błędna klasyfikacja źródeł pobranych dochodów budżetowych,
- brak ustalenia należności z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- nieterminowe przekazanie do budżetu państwa należnych dochodów,
- błędne wykazanie w sprawozdaniach zbiorczych: Rb-50 i Rb-27ZZ nazwy jednostki sprawozdawczej,
- błędne sporządzenie sprawozdań budżetowych Rb-27ZZ - jednostkowych i zbiorczego.

Przyczyną stwierdzonych powyżej nieprawidłowości jest brak właściwego stosowania/błędna interpretacja wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawa oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem ujawnionych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za wskazane powyżej nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą: JW - Wójt Gminy Sicienko, AK - Skarbnik Gminy oraz LN - Kierownik GOPS w Sicienku oraz ZC – główny księgowy GOPS w Sicienku – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego zgłoszone zostały w dniu 6 maja 2016 r. zastrzeżenia dotyczące wykazania jako nieprawidłowość, która nie leży po stronie Gminy: nieopłacenia w terminie składek na ubezpieczenie zdrowotne za świadczeniobiorców oraz opóźnienie wypłacenia dodatków energetycznych, a także wskazania omyłek pisarskich polegających na wykazaniu GOPS-u jako jednostki

prowadzącej czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wpisania mylnie rozdziału 85212 w zakresie w którym błędnie sporządzone zostało przez GOPS jednostkowe sprawozdanie Rb-27ZZ.

Zarzuty zostały rozpatrzone i oddalone w zakresie uwag dotyczących wykazanych nieprawidłowości: nieterminowej zapłaty składek zdrowotnych i opóźnienia wypłaty dodatków energetycznych oraz uwzględnione w zakresie oczywistych omyłek pisarskich.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

- 1) wypłacania dodatku energetycznego odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej w prawidłowej wysokości, zgodnie z wydaną decyzją,
- 2) wypłacania dodatku energetycznego w okresie przyznanego osobom uprawnionym dodatku mieszkaniowego,
- 3) właściwego ustalania, rozliczania i przekazywania wykonanych dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej z rozdziału 75011,
- 4) ujmowania źródeł dochodów budżetowych z tytułu zwrotów świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego w § 0980 klasyfikacji budżetowej,
- 5) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującego dotację,
- 6) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 7) przeznaczania środków z dotacji celowej wyłącznie na właściwe specjalistyczne usługi opiekuńcze dostosowane do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy w formie specjalistycznych usług, które określono w przepisach prawa,
- 8) wykazywania w sporządzanych i przekazywanych dysponentowi części budżetowej sprawozdaniach budżetowych Rb-50 i Rb-27ZZ właściwej nazwy jednostki sprawozdawczej,
- 9) prawidłowego sporządzania zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ na podstawie sporządzanych sprawozdań jednostkowych, z uwzględnieniem uprzedniej kontroli w zakresie prawidłowości ich sporządzenia,
- 10) zobowiązania Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sicienku do:
  - każdorazowego ujmowania w ewidencji księgowej przypisu należności z odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze,
  - podjęcia czynności windykacyjnych w stosunku do zaległych należności budżetowych z tytułu odpłatności za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze w wysokości 97,50 zł,
  - prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

(podpis i pieczęć Wojewody)